

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 13. januar 2021
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Natasja Walbom
Sagsnr.: 2020-731-0071
Dok.: 1768166

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og udlændingeloven (Udskydelse af solnedgangsklausul)

I. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 8. december 2020 til den 4. januar 2021 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Datatilsynet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet Advokatrådet, Akademikerne, Amnesty International, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, BL – Danmarks Almene Boliger, Copenhagen Business School (CBS) – CBS LAW – Institut for Ledelse, Politik og Filosofi, Danmarks Jurist- og Økonomforbund, Danmarks Lejerforeninger, Danmarks Tekniske Universitet – DTU Diplom – Center for Diplomingeniøruddannelse, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Detail, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk IT, Dansk Journalistforbund, Danske Advokater, Danske Havne, Danske Udlejere, Den Danske Dommerforening, Det Kriminalpræventive Råd, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolenes Tjenestemandforening, Ejendomsforeningen Danmark, Erhvervslejernes Landsorganisation, Finans Danmark, Finans & Leasing, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsadvokater, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen Industriel Retsbeskyttelse, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd FTF, Færøernes Landsstyre, Grønlands Selvstyre, Handelshøjskolen – Århus Universitet, HK, Institut for Menneskerettigheder, IT-Branchen, IT-

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Politisk Forening, Justitia, KL, Københavns Universitet – Det Juridiske Fakultet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Politidirektørforeningen, Politiforbundet, PROSA, Retspolitisk Forening, Rådet for Digital Sikkerhed, Samtlige kommuner, SikkerhedsBranchen, Syddansk Universitet – Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Aalborg Universitet – Juridisk Institut – Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Rets Hjælp og Aarhus Universitet – Juridisk Institut.

II. Høringssvarene

1. Indledning

Justitsministeriet har modtaget skriftlige høringssvar fra:

Vestre Landsret, Østre Landsret, samtlige byretter v/Københavns Byret, Advokatrådet, Datatilsynet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Domstolsstyrelsen, Institut for Menneskerettigheder, IT-Politisk Forening, Finans Danmark, Kommunerens Landsforening, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Politiforbundet, Retspolitisk Forening, Rigspolitiet, SOS Racisme og Den Danske Dommerforening.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar. Samtlige høringssvar er vedlagt.

Justitsministeriets kommentarer til høringssvarene er anført i *kursiv*.

Vestre Landsret, Østre Landsret, samtlige byretter v/ Københavns Byret, Datatilsynet, Finans Danmark, Domstolsstyrelsen, Kommunernes Landsforening, Politiforbundet, Rigspolitiet og Den Danske Dommerforening har ingen bemærkninger til lovforslaget.

2. Generelt

Advokatrådet bemærker, at lovforslaget burde have været sendt i høring samtidig med forslaget til lov om ændring af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og udlændingeloven (Ophævelse af revisionsbestemmelse) (L 110). Advokatrådet anfører, at der er en tæt sammenhæng mellem de to lovforslag, og at der som begrundelse for at ophæve revisionsbestemmelsen henvises til solnedgangsklausulen. Advokatrådet bemærker endvidere, at en solnedgangsklausul har til formål at begrænse en lovs levetid og er et klart

budskab om, at der er tale om en midlertidig foranstaltning. Med nærværende lovforslag forlænges lovens gyldighedsperiode, og formålet med solnedgangsklausulen bliver til dels gjort illusorisk. Advokatrådet henviser desuden til bemærkningerne i Advokatrådets hørings svar af 9. december 2020 vedrørende L 110, hvor det bemærkes, at lovens indhold bør gennemgå en grundigere behandling, således at bestemmelsernes anvendelsesområde undersøges nærmere, herunder spørgsmålet om hvorvidt lovens ordlyd giver anledning til problemer i praksis. Advokatrådet finder, at man ved en sådan undersøgelse med fordel kunne inddrage domstolene og øvrige praktikere. Endelig henviser Advokatrådet til Advokatrådets henvendelse af 31. marts 2020 til Folketingets Retsudvalg vedrørende forslaget til lov nr. 349 af 2. april 2020, hvori Advokatrådet bl.a. udtrykte bekymring for hastesbehandlingen af lovforslaget.

Landsforeningen af Forsvarsadvokater bemærker, at høringsfristen har været for kort, idet en frist på 4 uger normalt anses som en passende høringsfrist, jf. Justitsministeriets vejledning om lov kvalitet, pkt. 6.1.2. Landsforeningen anfører endvidere, at udtalelserne fra Rigsadvokaten og Rigspolitiet om den praktiske anvendelse af bestemmelserne burde have været fremlagt (i anonymiseret form) for høringsparterne.

Institut for Menneskerettigheder henviser i al væsentlighed til Institutets hørings svar af 2. december 2020 vedrørende forslaget til lov om ændring af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og udlændingeloven (Ophævelse af revisionsbestemmelse) (L 110), hvor det bl.a. anføres, at reglerne medfører et yderligere pres på nogle i forvejen pressede domstole, og at den lange sagsbehandlingstid kan udfordre retssikkerheden, herunder ved at berørte borgere vil skulle vente længere på retfærdighed.

Direktoratet for Kriminalforsorgen bemærker, at forslaget forventes at medføre øget belægning med deraf afledte økonomiske konsekvenser for kriminalforsorgen.

For så vidt angår det af Advokatrådet anførte om, at lovforslaget burde have været sendt i høring sammen med forslaget til lov om ændring af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og udlændingeloven (Ophævelse af revisionsbestemmelse) (L 110) bemærker Justitsministeriet, at der er en høj grad af uforudsigelighed om covid-19-epidemiens udvikling og dermed også tidshorisonten for epidemiens afslutning. Justitsministeriet har på den baggrund fundet, at vurderingen af behovet for at fastsætte en ny dato for ophør af straffelovens § 81 d, retsplejelovens § 791 d, stk. 1, 2. pkt., og stk. 6, samt

udlændingelovens § 22, nr. 9, burde foretages så tæt som muligt på datoen for udløbet af den nuværende solnedgangsklausul, den 1. marts 2021.

For så vidt angår Advokatrådets bemærkning om, at lovforslaget gør solnedgangsklausulen illusorisk, kan Justitsministeriet henvise til pkt. 2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Det fremgår heraf, at sundhedsmyndighederne vurderer, at Danmark på nuværende tidspunkt fortsat befinder sig i en covid-19-epidemi, og at coronavirus alt andet lige må forventes stadig at være i omløb i Danmark i efteråret 2021. Justitsministeriets finder derfor, at der fortsat – også efter den 1. marts 2021 – er behov for en lovgivningsmæssig ramme, som sikrer en effektiv og markant strafforfølgelse af lovovertrædelser med baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark.

For så vidt angår henvisningen til Advokatrådets henvendelse af 31. marts 2020 til Folketingets Retsudvalg vedrørende forslaget til lov nr. 349 af 2. april 2020 kan Justitsministeriet henholde sig til besvarelsen af spørgsmål nr. 102 af 1. april 2020 til L 157. Det fremgår heraf bl.a., at hastebehandling af lovforslag bør begrænses til det nødvendige, og at lovforslaget til lov nr. 349 af 2. april 2020 blev hastebehandlet under hensyntagen til den ekstraordinære situation, der medførte, at den almindelige behandling af lovforslaget ikke kunne afventes.

For så vidt angår det af Landsforeningen for Forsvarsadvokater anførte om høringsperioden skal Justitsministeriet bemærke, at Justitsministeriet finder det afgørende, at lovforslaget kan vedtages inden udløbet af den nuværende solnedgangsklausul for straffelovens § 81 d, retsplejelovens § 791 d, stk. 1, 2. pkt., og stk. 6, samt udlændingelovens § 22, nr. 9, den 1. marts 2021. Justitsministeriet har derfor fundet det nødvendigt at forkorte den sædvanlige frist med én dag samt foretage en høring over julen, således at forslaget kan fremsættes i første halvdel af januar 2021 med henblik på vedtagelse og ikrafttræden inden den 1. marts 2021.

For så vidt angår det af Direktoratet for Kriminalforsorgen anførte om, at forslaget forventes at medføre økonomiske konsekvenser for kriminalforsorgen, skal Justitsministeriet bemærke, at det nu fremgår af pkt. 3 i lovforslaget, at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at kvantificere de økonomiske konsekvenser. Justitsministeriet estimerer imidlertid på et foreløbigt og yderst usikkert grundlag, at en forlængelse af perioden for strafskærpselserne vil kunne gå fra at have meget begrænsede økonomiske konsekvenser til at medføre merudgifter på i omegnen af 30 mio. kr. årligt i 2022-2024.

Skønnet afhænger imidlertid i høj grad af udviklingen i covid-19-epidemien, og udgifterne kan således også vise sig vise sig højere, hvis ikke epidemien aftager i løbet af foråret.

3. Udskydelse af solnedgangsklausulen

3.1. Videreførelsen af straffelovens § 81 d

Institut for Menneskerettigheder henviser til instituttets hørings svar af 2. december 2020 vedrørende forslaget til lov om ændring af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og udlændingeloven (Ophævelse af revisionsbestemmelse) (L 110), hvor det bemærkes, at det er en forudsætning for, at straffelovens § 81 d finder anvendelse, at lovovertrædelsen helt eller delvis skal have været motiveret af eller have til formål at udnytte den situation, som covid-19-epidemien i Danmark har medført. Efter instituttets opfattelse er det dog uklart, hvad der skal til, for at en forbrydelse kan betragtes som havende baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien. Institutet finder det derfor retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at en bestemmelse, der kan føre til minimum en fordobling af straffen – og i mange tilfælde fængselsstraf – har et så bredt og uklart anvendelsesområde. Institutet anbefaler på denne baggrund, at der fremsættes et ændringsforslag til straffelovens § 81 d for klart at afgrænse bestemmelsens anvendelsesområde.

Landsforeningen af Forsvarsadvokater anfører, at Justitsministeriet ikke i høringen forholder sig til det forhold, at straffelovens § 81 d, stk. 1, er en bestemmelse, hvis anvendelsesområde er ganske uklart. Landsforeningen henviser i den forbindelse til, at der ved en søgning i Ugeskrift for Retsvæsen og Tidsskrift for Kriminalret kun ses én trykt afgørelse (U2020.4286Ø) om straffelovens § 81 d. Landsforeningen henviser videre til Dommerforeningens henvendelse til Folketingets Retsudvalg af 28. marts 2020 vedrørende forslag til lov om ændring af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og udlændingeloven (Skærpet straf for lovovertrædelser med baggrund i eller sammenhæng med covid-19) (L 157), som landsforeningen kan tilslutte sig. Dommerforeningen gjorde i sin henvendelse bl.a. gældende, at domstolene inden for den daværende lovgivning kunne have tillagt kriminalitet af den i loven omfattede karakter endog særdeles skærpende omstændigheder. Dommerforeningen gav endvidere bl.a. udtryk for, at lovforlaget var udtryk for en uhensigtsmæssig form for strafferetlig detailregulering, som i praksis risikerede at give anledning til besværlige fortolkningsproblemer. Landsforeningen finder det på denne baggrund desto mere betænkeligt

at forlænge straffelovens § 81 d og foreslår, at bestemmelsen ophæves straks.

Retspolitisk Forening bemærker, at der allerede før vedtagelsen af lov nr. 349 af 2. april 2020, var hjemmel til i fornødent omfang at tage hensyn til skærpende omstændigheder ved den konkrete strafudmåling.

SOS Racisme henviser til organisationens høringssvar af 19. november 2020 vedrørende forslaget til lov om ændring af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og udlændingeloven (Ophævelse af revisionsbestemmelse) (L 110), hvoraf det fremgår, at den del af straffelovens § 81 d, der vedrører skærpet straf for tyveri af værnemidler, er meget diskutabel og blev indført på et spinkelt grundlag ud fra nogle få sager, der blev slået kraftigt op i pressen. SOS Racisme foreslår derfor, at tyveri af værnemidler ikke skal være omfattet af straffelovens § 81 d.

Som anført i pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger forudsætter anvendelsen af straffelovens § 81 d, at lovovertrædelsen helt eller delvist skal have været motiveret af eller have til formål at udnytte den situation, som covid-19-epidemien i Danmark har medført. Det vil ifølge forarbejderne til bestemmelsen bero på en konkret vurdering af den begåede lovovertrædelse, herunder særligt overtrædelsens karakter, formål og kontekst, om betingelsen er opfyldt, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 157 som fremsat, side 13.

Det må dog i almindelighed antages, at betingelsen er opfyldt, hvis overtrædelsen vedrører hjælpepakker til imødegåelse af skadevirkninger ved covid-19-epidemien eller værnemidler eller andre knappe ressourcer i den konkrete situation. Ligeledes må det i almindelighed antages, at overtrædelsen har baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark, hvis den tiltalte under påskud af covid-19-epidemien udgiver sig for at repræsentere sundhedsmyndighederne eller lignende med henblik på at få adgang til en borgers hjem, CPR-nummer, NemID eller lignende.

Det vil derimod have formodningen imod sig, at f.eks. overtrædelser vedrørende værnemidler, der ikke udgør en knap ressource i den konkrete situation, vil være motiveret af eller have til formål at udnytte situationen. Det blotte forhold, at der stjæles værnemidler i en sådan situation, vil således

ikke indebære, at overtrædelsen vil være omfattet af straffeskærpelsen i straffelovens § 81 d, stk. 1, jf. bl.a. Justitsministeriets besvarelse af 30. marts 2020 af spørgsmål nr. 85 fra Folketingets Retsudvalg til L 157.

For så vidt angår Landsforeningen af Forsvarsadvokaters henvisning til Dommerforeningens henvendelse af 28. marts 2020 til Folketingets Retsudvalg vedrørende lovforslaget til lov nr. 349 af 2. april 2020 samt bemærkningerne fra Retspolitisk Forening, kan Justitsministeriet henvide til Justitsministeriets besvarelse af 30. marts 2020 af spørgsmål nr. 84 fra Folketingets Retsudvalg til L 157. Det fremgår bl.a. heraf, at regeringen med straffelovens § 81 d politisk ønskede at fastsætte en ny ramme for udmåling af straf, som klart og tydeligt markerer samfundets afstandtagen til kriminalitet, hvor kriminelle personer udnytter den alvorlige situation i Danmark for egen vindings skyld. Efter regeringens opfattelse var det ikke – og er det fortsat ikke – tilstrækkeligt, at der anvendes de almindelige regler i straffeloven om skærpende omstændigheder, jf. straffelovens § 81. Videre fremgår det bl.a., at grundlovens § 3 ikke er til hinder for, at lovgivningsmagten regulerer straffastsættelsen for bestemte lovovertrædelser gennem udtrykkelig forhøjelse eller sænkelse af strafniveauet eller angivelse af strafstørrelsen i visse typetilfælde, jf. Straffelovrådets betænkning nr. 1531 om strafudmåling – samspillet mellem lovgiver og domstole. Efter Justitsministeriets opfattelse går forarbejderne til straffelovens § 81 d således ikke tættere på strafudmålingen, end hvad der er almindelig praksis for.

3.2. Videreførelsen af retsplejelovens § 791 d, stk. 1, 2. pkt., og stk. 6

Institut for Menneskerettigheder henviser til instituttets høringssvar af 2. december 2020 vedrørende forslaget til lov om ændring af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og udlændingeloven (Ophævelse af revisionsbestemmelse) (L 110), hvor det bemærkes, at blokering af en hjemmeside efter omstændighederne kan udgøre et indgreb i ytrings- og informationsfriheden, som er beskyttet i grundlovens § 77 og artikel 10 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK). Institutet bemærker videre, at der ikke er foretaget en vurdering af, om forslaget er i overensstemmelse med disse bestemmelser. Institutet anbefaler i den forbindelse, at der i et ændringsforslag foretages en vurdering af retsplejelovens § 791 d, stk. 1, 2. pkt., og stk. 6, i forhold til grundlovens § 77 og EMRK artikel 10.

IT-Politisk Forening finder, at retsplejelovens § 791 d, stk. 1, 2. pkt., udgør et indgreb i den grundlæggende ret til ytringsfrihed og informationsfrihed,

som næppe er proportionalt. Foreningen finder det endvidere særligt problematisk, at retsplejelovens § 791 d, stk. 6, giver mulighed for blokering af hjemmesider uden forudgående retskendelse, idet det følger af retspraksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD), at blokering af hjemmesider uden forudgående retskendelse kun kan ske under exceptionelle omstændigheder. Foreningen bemærker, at de overtrædelser, som efter § 791 d, stk. 1, 2. pkt. kan danne grundlag for blokering, primært, men ikke udelukkende, er formuebestemmelser, hvor grovheden af lovovertrædelsen ligger meget langt fra terrorisme eller trusler mod offentligt ansatte, som var de overtrædelser, der inden lovændringen i april 2020 kunne danne grundlag for blokering. Foreningen bemærker desuden, at der på hjemmesider kan være indhold, der ikke er ulovligt, samt at blokeringen også rammer fremtidigt indhold, hvorfor en permanent blokering af en hel hjemmeside med dynamisk indhold kan sammenlignes med forhåndscensur. Foreningen bemærker endvidere, at det skaber uklarhed om bestemmelsens anvendelsesområde, at hensynet til at gribe ind over for misinformation er omtalt i bemærkningerne til lov nr. 349 af 2. april 2020 med deraf følgende risiko for, at bestemmelsen anvendes til at blokere hjemmesider med påstået misinformation om covid-19-epidemien. Foreningen bemærker endvidere, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at 32 ud af 39 iværksatte blokeringer er sket uden forudgående retskendelse, og at blokering efter politiets administrative beslutning således er blevet hovedreglen. Videre bemærker foreningen, at det ikke fremgår af bemærkningerne, hvor lang tid der er gået, inden der forelå retskendelser i de 32 tilfælde. Foreningen anbefaler på denne baggrund, at solnedgangsklausulen ikke udskydes for så vidt angår retsplejelovens § 791 d, stk. 1, 2. pkt., og stk. 6, eller at det præciseres, at bestemmelsen alene omfatte hjemmesider, hvis substantielle indhold er forsøg på phishing af personlige adgangskoder, og at en blokering bør være tidsmæssig afgrænset.

SOS Racisme henviser til organisationens høringssvar af 19. november 2020 vedrørende forslaget til lov om ændring af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og udlændingeloven (Ophævelse af revisionsbestemmelse) (L 110), hvoraf det fremgår, at organisationen anbefaler, at muligheden for hurtig nedlukning af hjemmesider og andre internetrelaterede svindele i retsplejelovens § 791 d, stk. 1, 2. pkt., og stk. 6, bevares.

Justitsministeriet har i forbindelse med udarbejdelsen af ændringsforslag til forslag til lov om ændring af straffeloven (Skærpet straf for lovovertrædelser med baggrund i eller sammenhæng med covid-19) (L 157) foretaget en

vurdering af, hvorvidt forslaget efter ministeriets vurdering kunne gennemføres inden for rammerne af grundlovens § 77 og Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10 om ytringsfrihed. Det var – og er fortsat – Justitsministeriets vurdering, at ændringsforslaget kan gennemføres inden for disse rammer.

Det fremgår af bemærkningerne til ændringsforslaget til lovforslag nr. L 157 af 30. marts 2020, at baggrunden for forslaget var, at både Center for Cybersikkerhed (CFCS) og Rigspolitiet bl.a. havde konstateret et antal hjemmesider, der via phishing forsøgte at udnytte covid-19-situationen, og at visse domænenavne udgav sig for at være Sundhedsstyrelsen med det formål at franarre borgere personlige oplysninger i form af NemID-nøglekort.

Det fremgår derudover, at det er en forudsætning for at kunne blokere en hjemmeside, at der er grund til at antage, at der fra hjemmesiden begås en af de i bestemmelsen omfattede overtrædelser af straffeloven, hvilket indebærer, at siden skal indeholde tekst, video, lyd mv., der udgør en sådan lovovertrædelse.

Det fremgår endvidere af lovforslaget, at bestemmelsen om muligheden for at blokere en hjemmeside på øjemedet skal ses i lyset af, at phishing-angreb i helt særlig grad er tidskritiske. Der kan således på få minutter og med få omkostninger udsendes store mængder af e-mails eller sms-beskeder som led i en phishing-kampagne. Hvis det skal sikres, at det domænenavn, som phishingkampagnen linker til, bliver blokeret, inden et stort antal personer har reageret på kampagnen, vil det i nogle tilfælde være nødvendigt, at politiet kan iværksætte blokeringen hurtigt og derefter indbringe spørgsmålet for retten inden 24 timer.

Endvidere blev der lagt vægt på, at hensynet til at kunne gribe hurtig ind over for bl.a. misinformation og misbrug under den aktuelle covid-19-epidemi gør sig gældende i en sådan helt særlig grad, at der er et behov for, at politiet har mulighed for blokering på øjemedet.

Om begrundelsen for at videreføre bestemmelsen i retsplejelovens 791 d, stk. 6, bemærker Justitsministeriet, at det fremgår af pkt. 2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at Justitsministeriet vurderer, at udviklingen i covid-19-epidemien i løbet af efteråret gør, at det danske samfund i en overskuelig fremtid ser ind i et kriminalitetsbillede, som svarer til det, der i foråret 2020 nødvendiggjorde, at politiet fik mulighed for at blokere

hjemmesider på øjemedet. Som det fremgår af de pkt. 2.1.2.2 har Rigspolitiet endvidere oplyst, at muligheden for at iværksætte blokering på øjemedet med efterfølgende forelæggelse for retten, resulterer i færre fuldbyrdede forhold – både i forhold til borgeren, der bliver udsat for phishing og i forhold til den afledte kriminalitet i form af indbrud i netbank, misbrug af kortoplysninger mv.

3.3. Videreførelsen af udlændingelovens § 22, nr. 9

Institut for Menneskerettigheder henviser i al væsentlighed til instituttets høringsvar af 2. december 2020 vedrørende forslaget til lov om ændring af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og udlændingeloven (Ophævelse af revisionsbestemmelse) (L 110), hvor instituttet bemærker, at udlændingelovens § 22, nr. 9, udgør en udvidelse af adgangen til at udvise udlændinge, der har etableret et liv i Danmark, og som kan have boet i Danmark det meste af deres liv. Instituttet anfører imidlertid, at der ikke i lovforslaget til loven fra april 2020 eller dette lovforslag er foretaget en grundig vurdering af reglerne i forhold til EMRK artikel 8. Det er efter instituttets opfattelse væsentligt for forudsigeligheden, at Justitsministeriet generelt forholder sig til, hvilken betydning det har for domstolenes vurdering af spørgsmålet om udvisning, at udlændingen er dømt efter straffelovens § 81 d om lovovertrædelser med baggrund i eller sammenhæng med covid-19. Instituttet anbefaler, at der fremsættes et ændringsforslag, hvori der redegøres for, hvilken betydning det har for udvisningsvurderingen, at udlændingen er dømt efter straffelovens § 81 d.

SOS Racisme henviser til organisationens høringsvar af 19. november 2020 vedrørende forslaget til lov om ændring af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og udlændingeloven (Ophævelse af revisionsbestemmelse) (L 110), hvoraf det fremgår, at de mest udlændingeskeptiske partier i Folketinget systematisk har brugt covid-19-krisen til at forsøge at få udvist flest mulige udlændinge, herunder med gennemførelsen af udlændingelovens § 22, nr. 9. SOS Racisme foreslår derfor, at man ophæver udlændingelovens § 22, nr. 9.

Justitsministeriet bemærker, at det fremgår af Justitsministeriets besvarelse af 30. marts 2020 af spørgsmål nr. 23 fra Folketingets Retsudvalg til lovforslag nr. L 157, at udlændingelovens § 22, nr. 9, giver hjemmel til, at en udlænding – uanset varigheden af udlændingens ophold her i landet og uanset den pågældendes opholdsgrundlag – efter en konkret vurdering vil kunne udvises, hvis den pågældende idømmes ubetinget frihedsstraf, der er fastsat

efter straffelovens § 81 d. Efter udlændingelovens § 26, stk. 2, vil en udlænding skulle udvises efter §§ 22-24, herunder den nye bestemmelse i § 22, nr. 9, medmindre dette med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, herunder særligt EMRK artikel 8 om retten til respekt for privat- og familieliv. For udlændinge, som er omfattet af EU-reglerne, kan udvisning dog kun ske i overensstemmelse med de principper, der efter EU-reglerne gælder for begrænsning af retten til fri bevægelighed, jf. udlændingelovens § 26 b.

Af besvarelsen fremgår endvidere, at det er Justitsministeriets umiddelbare vurdering, at udlændingelovens § 22, nr. 9, alene vil have meget begrænset praktisk betydning. Der blev herved lagt vægt på, at de straffelovsovertrædelser, der er omfattet af straffelovens § 81 d, men som ikke samtidig er omfattet af udlændingelovens § 22, nr. 1-8, eller § 23, vedrører mindre alvorlige lovovertrædelser, der selv med den skærpede straf efter § 81 d må formodes at skulle straffes med bøde eller en kortere fængselsstraf, der som udgangspunkt ikke vil overstige nogle få måneder. Disse overtrædelser vurderedes derfor ikke i almindelighed at kunne føre til udvisning af udlændinge, der har opholdt sig en længere årrække i Danmark, uanset at overtrædelserne er begået med baggrund i eller i sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark.

Justitsministeriet kan henholde sig til besvarelsen af spørgsmål nr. 23 af 30. marts 2020 til L 157.

III. Lovforslaget

Der er i det fremsatte lovforslag foretaget mindre ændringer i de indledende bemærkninger i lyset af den seneste udvikling af covid-19-epidemien. Derudover er tallene vedrørende den praktiske anvendelse af straffelovens § 81 d berigtiget på baggrund af oplysningerne fra Rigsadvokaten.